

var et ganske andet Spørgsmaal, thi den Formand, der da var Tale om, var en Formand ved Siden af Borgmesteren, som havde Sæde i Byraadet som tilhørsførende paa Statens Vegne. Det var et helt andet Apparat, man den Gang tænkte sig, og tænkte sig i Fortsættelse af den Ordning, man tidligere havde for Købstadkommunerens Styrelse, nemlig dette, at Borgmesteren eller Byfogden var Medlem af Repræsentationen, der selv valgte sin Formand, men saaledes, at der ved Siden af Formanden sad den kongelig valgte Byfoged, der førte Tilsyn paa Statens Vegne, og andet var der slet ikke Tale om under Forhandlingerne angaaende Købstadkommunalloven. Det gif man ud fra som givet, at hvis man ikke vilde gaa med til den kongevalgte Borgmester som Formand i Byraadet, saa var det højeste man kunde opnaa, at man fik en af Byraadet selv valgt Formand, men ved Siden deraf en kongevalgt Mand som tilhørsførende paa Statens Vegne, altsaa noget ganske andet end her foreligger. Som sagt, det er en Hovedmangel ved Lovforslaget, og saa længe den er til Stede, mener jeg, Forslaget ikke en Gang egner sig rigtig til videre Forhandling, thi den Hovedmangel gør, som sagt, Forslaget ganske ubrugeligt. Men selv om den Mangel blev rettet, er Spørgsmaalet dette, om vi virkelig staa med en Trang til at faa en Forandring i de Bestemmelser som bleve gennemførte 1867—68 og fik Udtryk i Købstadkommunalloven. Det tror jeg ingenlunde, man kan sige. Der kom i sin Tid, jeg tror i 1885 en Udtalelse frem fra Købstadsforeningen, som gif ud paa, at Borgmesteren bør fremdeles have Sæde og Stemme i Byraadene, men Byraadene bør have Ret til at vælge deres Formand, altsaa, som De ville se, netop den Ordning, som jeg omtalte, der var paa Tale den Gang. Købstadkommunalloven var til Forhandling her i Tinget. Der er altsaa Tale om en Formand og ved Siden af ham en kongevalgt Borgmester, der førte Tilsyn paa Statens Vegne. Men jeg tror, at om der end har været Stemning i Købstæderne for at gaa til en Ordning som den, der indeholdtes i i Resolutionen, saa har denne Stemning tabt sig siden den Tid. Jeg tror ikke, at der nu er nogen overvejende Stemning for at komme til en Forandring af Købstadkommunalloven

paa dette Punkt. Jeg tror, at det er mere og mere gaaet op for Købstæderne, at det er en stor Fordel for dem at have en Borgmester til at lede deres Forhandlinger, og at den Ordning, hvorefter snart en Formand og snart en anden leder Byraadets Forhandlinger, vil føre Ulemper med sig. Det er jo vanskeligt, bestemt at sige, hvorledes Stemningen er, og det er en Heldsfølge, at den ikke er ens i alle Købstæder. Der vil naturligvis til enhver Tid være en forfælselig Stemning med Hensyn til den Borgmester, man har, og selvsølgelig ogsaa med Hensyn til Ordningen. Men lad os saa Købstæderne til at forhandle under et om dette Emne og saa se, i hvilken Retning Stemningen vil gaa. Jeg er overbevist om, at der ikke vil være Enighed om at faa en valgt Borgmester, og derfor mener jeg, at man skal ikke anstrenge sig i Djævlisket for at føre et Forslag som dette igennem.

Ordføreren for Forslagsstillerne (P. Christensen): Ja, af den ærede Indenrigsministers Udtalelse synes jeg jo ikke at kunne øse noget Haab om en Medvirken fra hans Side til dette Forslags Gennemførelse. Den ærede Minister lod til næppe at ville anerkende de Udtalelser, jeg citerede af Biskop Mourad om, at dette Forslag stottedes ved Grundlovens § 71. Dette maa jeg dog fastholde. Ligeledes lod det til, at den ærede Minister næppe nok kunde finde Forslagets Overensstemmelse med Grundlovens § 91. Men naar det nu i denne hedder, at Kommunerne skulle have Ret til under Statens Tilsyn selvstændig at styre deres egne Anliggender, tror jeg ikke, at dette kan siges at være opfyldt ved Loven af 28de Maj 1868 om Købstædernes kommunale Styrelse, og i Rigtigheden af denne min Opfattelse bestyrkes jeg yderligere ved Udtalelser, der i Samlingen 1893—1894 faldt fra den daværende Indenrigsminister, Ingerslev, idet han udtalte, at han var ganske enig i, at den Ordning, som man i den Sag var naaet til, havde en ganske midlertidig Karakter. Den ærede Indenrigsminister udtalte nu, at naar der var en folkevalgt Borgmester, vilde det føre med sig, at snart den ene, snart den anden kom til at styre Kommunens Anliggender, og han ansaa det for noget særlig uheldigt.